

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky Drieňová 24, 826 03 Bratislava	
Došlo:	26. 08. 2005
Číslo:	1748
Fidelané	OLP
Prílohy:	

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a sudcov JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Ivana Rumanu, v právnej veci žalobcu Slovenské aerolinie, a.s. so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta č. 56, IČO: 31 399 045 právne zastúpeného JUDr. Martinom Sečanským, advokátom v Bratislave, Dostojevského rad. č. 1 proti žalovanému Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Drieňová, č. 24, IČO: 00 699 063, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky č.2004/KV/R/2/081 zo dňa 16.04.2004, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu **z a m i e t a**.

Účastníkom sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozhodnutím č. 2004/KV/R/2/9081 zo dňa 16.04.2004 Rada protimonopolného úradu Slovenskej republiky na základe rozkladu podaného žalobcom podľa § 59 ods.2 Správneho poriadku zmenila rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru dohôd obmedzujúcich súťaž č. 2003/KV/1/1/223 zo dňa 25.09.2003 tak, že ustanovenie čl. 1 predmet zmluvy bod 1.1.zmluvy o zabezpečení a vykonávaní charterovej leteckej dopravy LS 003/2003 uzavretej dňa 05.11.2002 medzi žalobcom a HYDROTOUR, cestovnou kanceláriou, s.r.o. Nám SNP 15 Bratislava v znení: „*predmetom tejto zmluvy je zmluvné zabezpečenie a vykonanie charterovej leteckej dopravy osôb a batožiny dopravcom pre objednávateľa zmluvné prevzatie charterovej leteckej dopravy osôb a batožiny objednávateľom výlučne od dopravcu počas letnej sezóny v rokoch 2003 a 2004 podľa exkluzívnych a vzájomne výhodných podmienok uvedených ďalej v tejto zmluve a prílohách, ktoré tvoria neoddeliteľnú časť zmluvy* je podľa § 4 ods.1 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon“) dohodu obmedzujúcou súťaž, ktorá je podľa § 4 ods.4 zákona zakázaná. Za porušenie § 4 ods.1 zákona mu podľa § 38 ods.1 zákona uložil peňažnú pokutu v sume 500.000 Sk.

V odôvodnení uviedol, že z hľadiska protisúťažného charakteru uvedeného ustanovenia zmluvy je rozhodujúci záväzok objednávateľa (HYDROTOUR) odoberať v zmluve uvedené služby charterovej leteckej prepravy osôb a batožiny výlučne od dopravcu počas letných sezón v rokoch 2003 a 2004. Táto exkluzívna zmluva vylúčila konkurenčných poskytovateľov charterovej leteckej dopravy zo súťaže o zákazku od podnikateľa HYDROTOUR.

Rada úradu sa stotožnila so záverom prvostupňového orgánu ohľadom zistenia podmienok pre uloženie pokuty aj ohľadom stanovenia výšky sumy. Podľa § 38 ods.1 zákona úrad za porušenie ustanovení § 4 ods.1 zákona uloží podnikateľovi pokutu do 10% z obratu za predchádzajúce účtovné obdobie a podnikateľovi, ktorý za predchádzajúce účtovné obdobie dosiahol obrat do 10.000 Sk, alebo, ktorý nemal žiadny obrat, alebo podnikateľovi, ktorého obrat nemožno vyčíslieť, pokutu do 10 000 000 Sk. Podľa § 38 ods.4 zákona predchádzajúcim účtovným obdobím je rok predchádzajúci roku, v ktorom je vydané rozhodnutie úradu. V tomto prípade je to rok 2002. Obrat žalobcu za rok 2002 bol 773 141 000 Sk. Úrad za porušenie § 4 ods.1 zákona uložil žalobcovi peňažnú pokutu 500 000 Sk.

Rada úradu ďalej uviedla, že žalobcom navrhovanú aplikáciu ust. § 38 ods.11 zákona nie je možné na tento prípad použiť, pretože spolupráca podnikateľa s úradom je len jednou z viacerých zákonom taxatívne stanovených podmienok, ktoré musia byť splnené kumulatívne, aby bolo možné podľa tohto ustanovenia postupovať. Samotná spolupráca podnikateľa s úradom počas správneho konania, spočívajúca v predkladaní požadovaných podkladov a dodržiavaní lehôt stanovených úradom je povinnosťou podnikateľa, vynútiteľnou pomocou zákonom stanovených sankcií (§ 38 ods.5 zákona) a nie poľahčujúcou okolnosťou pri stanovovaní výšky sumy pokuty.

Žalobca podal včas žalobu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu. Poukázal na to, že predmetná zmluva dňa 24.09.2003 predčasne zanikla, keďže žalobca od nej odstúpil z dôvodu porušovania zmluvných povinností spoločnosťou HYDROTOUR, cestovná kancelária s.r.o. Navrhoval, aby súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. Nesprávnosť napadnutého rozhodnutia videl v tom, že žalovaný správny orgán nesprávne posúdil čl. 1 bod 1.1 zmluvy ako zakázanú dohodu obmedzujúcu súťaž v zmysle § 4 ods.1 zákona. Predmetom posudzovanej zmluvy je výlučne úprava práv a povinností zmluvných strán pri vykonávaní charterovej leteckej dopravy, ktorej rozsah je presne špecifikovaný v prílohách, doplnkoch a dodatkoch, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy: posudzovaná zmluva nijako neupravuje akékoľvek práva a povinnosti zmluvných strán vo vzťahu k charterovej alebo inej leteckej doprave, ktorá nie je predmetom posudzovanej zmluvy a zároveň neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by čo i len potenciálne mohli akýmkoľvek spôsobom obmedzovať tretie osoby pri uchádzaní sa o možnosť poskytovať charterovú alebo inú leteckú dopravu objednávateľovi. Ďalej namietal, že žalovaný pri rozhodovaní o uložení pokuty nepostupoval v súlade s ust. § 38 ods.11 zákona, keďže žalobca počas celého konania so žalovaným spolupracoval. Uviedol, že ust. § 38 ods.11 zákona výslovne stanovuje jedinú podmienku pre prípustnosť jeho aplikácie, a to spoluprácu podnikateľa s úradom (t.j. so žalovaným) počas prešetrovania dohody obmedzujúcej súťaž. Nakoľko je v predmetnom ustanovení uvedená iba táto jediná podmienka je zrejmé, že v tomto prípade nemožno posudzovať splnenie tejto podmienky z hľadiska kumulatívnosti (t.j. z hľadiska súčasného splnenia aj inej podmienky). Úrad nepostupoval správne, keď aplikáciu ust. § 38 ods.11 zákona podmienil kumulatívnym splnením podmienok uvedených pod písm. a/ až f/ tohto ustanovenia. Žalobca je presvedčený, že ust. § 38 ods.11 zákona nepripúšťa iný výklad ako nim uvedený stým, že

žalovaný mal buď žalobcovi neuložiť žiadnu pokutu alebo mu mal uložiť pokutu nižšiu, keďže so žalovaným spolupracoval a žalovaný túto spoluprácou označil za dobrú. Ďalej poukázal na nepomer medzi výškou pokút, ktoré boli uložené účastníkom zmluvy, keď spoločnosti HYDROTOUR, cestovná kancelária s.r.o. bola uložená pokuta vo výške 50 000 Sk pričom túto diferenciáciu žalovaný zdôvodnil tým, že protisúťažné účinky zmluvy sa prejavili na trhu poskytovania charterovej leteckej dopravy, na ktorom podniká žalobca. V tejto súvislosti poukázal na dikciu ust. § 38 ods.10 zákona.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 23.07.2004 k žalobe navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. V úvode vyjadrenia poukázal na právnu vetu judikovaného rozhodnutia NSSR RS 34/2001 podľa ktorej *úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov (súd nemá na to kompetenciu), ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, teda či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok (vymedzených žalobou) rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy.* V zmysle uvedeného žalovaný považuje obsah strán žaloby 12 až 17 za smerujúci nad rámec možností preskúmania súdom. Posudzovanie vecných otázok, teda, či došlo k porušeniu § 4 ods.2 zákona, a či zmluva alebo jej časť je alebo nie je dohodou obmedzujúcou hospodársku súťaž, je plne v kompetencii Protimonopolného úradu SR. V ďalšej časti vyjadrenia zaujal vecné stanovisko k argumentom žalobcu v žalobe, obsahovo zhodné s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods.2, písm.a/ O.s.p. po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobe dospel k záveru, napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Žalobu preto zamietol.

Podľa § 4 ods.1 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaži v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) dohoda a zosiladený postup podnikateľov, ako aj rozhodnutie združenia podnikateľov, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže (ďalej len „dohoda obmedzujúca súťaž“), sú zakázané, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods.1 zákona obmedzovanie súťaže je každé obmedzenie voľnosti konania podnikateľa na relevantnom trhu, najmä vylučovanie existujúcich alebo možných súťažných aktivít, skutočné alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity alebo skresľovanie konkurenčných podmienok.

Ustanovenie čl 1.bod 1. posudzovanej zmluvy zaviazalo HYDROTOUR, cestovná kancelária s.r.o. prevziať charterovú leteckú dopravu osôb a batožiny výlučne od žalobcu počas letnej sezóny v rokoch 2003 a 2004. Zmluva preto vylučuje konkurenčných poskytovateľov charterovej leteckej dopravy. Podľa zistení úradu v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia podiel žalobcu na relevantnom trhu poskytovania charterovej leteckej dopravy osôb a batožiny za rok 2002 bol 60%. Súd preto konštatuje, že nezistil pri vyhodnotení tejto právnej otázky pochybenie zo strany žalovaného.

Žalovaný porušenie zákona videl i v neaplikovaní § 38 ods.11 zákona na tento prípad.

Podľa § 38 ods.11 zákona úrad neuloží pokutu podnikateľovi, ktorý bol účastníkom

dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 3, písm. a až c alebo f, na ktorej účely jej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému, a ktorý súčasne

- a) z vlastného podnetu ako prvý poskytol rozhodujúci dôkaz na preukázanie porušenia zákazu podľa § 4 alebo osobitného predpisu, 26a)
- b) skončil účasť v dohode obmedzujúcej súťaž najneskôr v čase, keď poskytol dôkaz podľa písmena a),
- c) nedonútil iného podnikateľa zúčastniť sa na dohode obmedzujúcej súťaž alebo nebol iniciátorom jej uzavretia,
- d) poskytol úradu všetky jemu dostupné dôkazy a spolupracoval s úradom počas celého prešetrovania.

Súd sa stotožnil s právnym názorom, žalovaného správneho orgánu, že v danom prípade nie je možné aplikovať ust. § 38 ods.11 zákona o ochrane hospodárskej súťaže napriek tomu, že poskytol úradu všetky jemu dostupné dôkazy a spolupracoval s úradom počas celého prešetrovania, pretože uvedená skutočnosť je len jednou z kumulatívne určených podmienok uvedených v ust. § 38 ods.11 zákona o ochrane hospodárskej súťaže pre aplikáciu tohto ustanovenia. Na uvedenú okolnosť možno samostatne prihliadať v rámci skúmania kritérií pre určenie výšky pokuty podľa § 38 ods.10 zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

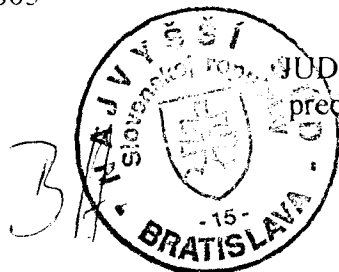
Z výroku napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že druhému účastníkovi zmluvy – objednávateľovi HYDROTOUR, cestovná kancelária s.r.o. bola uložená peňažná pokuta vo výške 50 000 Sk., ktorého obrat predstavoval za rok 2002 283 509 000 Sk. Obrat žalobcu za rok 2002 pritom predstavoval 773 141 000 Sk. Súd sa stotožnil s právnym názorom, že účinky sa týkali trhu na ktorom pôsobí žalobca preto diferenciacia zmluvných pokút pri oboch účastníkoch zmluvy je odôvodnená i s prihliadnutím na podiel žalobcu na trhu. Pri preskúmaní výšky sankcie súd zistil, že v zmysle § 38 ods.1 zákona, že horná hranica peňažnej pokuty bola vo výške 77 314 100 Sk. Uložená sankcia nedosahuje 1% zo zákonom prípustnej medze. Súd nezistil právne významné prekročenie medzi správnej úvahy žalovaným pri ukladaní tejto sankcie.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods.1 O.s.p. podľa ktorého takúto náhradu možno priznať len žalobcovi, ktorý mal vo veci aspoň sčasti úspech vo veci.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 30 dní na tunajší súd. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a ako rozsahu sa napáda, v čom toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Bratislave, dňa 20. júla 2005

Za správnosť vyhotovenia :
Bartalská



JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu